

UCHWAŁA NR XIII/98/2025

RADY GMINY GRZMIĄCA

z dnia 28 kwietnia 2025 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Grzmiąca na lata 2025-2029

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 z późn. zm.) art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) uchwala się, co następuje:

§1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Grzmiąca na lata 2025-2029 stanowiący załącznik do uchwały.

§2. Traci w całości moc Uchwała Nr IX/64/2024 z dnia 30 grudnia 2024 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025-2030.

§3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Grzmiąca.

§4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Piotr Chojnicki

UZASADNIENIE

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej. „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Grzmiąca na lata 2025-2029” zakłada działania profilaktyczne, ochronne i doskonalące dotychczasowe działania jednostek i instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Niniejsza uchwała zastępuje uchwałę Nr IX/64/2024 Rady Gminy Grzmiąca z dnia 30 grudnia 2024 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025-2030 i wprowadza zmiany, w szczególności wynikające z zaleceń Wojewody Zachodniopomorskiego na podstawie pisma znak P-1.4130.22.2025.AA z dnia 20 stycznia 2025 r.

Zgodnie z zaleceniami:

- wprowadzono zmiany w nazewnictwie, które w pierwotnej uchwale były niezgodne ze znowelizowaną ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- dokonano zmian w punkcie VII Cele i zadania i ujęto zadania skierowane do osób stosujących przemoc domową,
- rozszerzono w diagnozie i analizie problemu przemocy domowej badania, które w swoim zakresie ujęły dzieci oraz młodzież,
- został skrócony okres uchwalenia gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej w związku ze zmieniającymi się potrzebami społeczności lokalnej.

Biorąc pod uwagę powyższe przyjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie	3
2. Podstawy prawne	4
3. Teoretyczne podstawy zjawiska przemocy.....	5
3.1. Rodzaje przemocy	5
3.2. Cykle przemocy	7
3.3. Skutki przemocy domowej	8
4. Adresaci i Realizatorzy Programu	9
4.1. Adresaci	9
4.2. Realizatorzy	9
5. Zadania przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	10
5.1. Zadania Gminy.....	10
5.2. Zadania Zespołu Interdyscyplinarnego	10
5.3. Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	11
5.4. Zadania Policji.....	11
5.5. Zadania pomocy społecznej.....	12
5.6. Zadania oświaty.....	12
5.7. Zadania ochrony zdrowia.....	13
5.8. Zadania organizacji pozarządowej.....	13
5.9. Zadania kuratorskiej służby sądowej	13
5.10. Zadania żandarmerii wojskowej.....	13
6. Diagnoza zjawiska przemocy na podstawie analizy badań ankietowych	14
6.1. Analiza danych statystycznych dotycząca problemu przemocy w Gminie Grzmiąca...14	
6.2. Zjawisko Przemocy Domowej w opinii dorosłych mieszkańców Gminy Grzmiąca14	
6.2.1. Struktura badanej grupy	14
6.2.2. Uzyskane wyniki	15
6.3. Problematyka przemocy domowej z perspektywy dzieci i młodzieży szkolnej Gminy Grzmiąca	22
6.3.1. Struktura badanej grupy	22
6.3.2. Uzyskane wyniki	23
6.4. Podsumowanie badań oraz rekomendacja dalszych działań	28
7. Analiza SWOT	31

8.	Cele i zadania	33
8.2.	Założenia Programu	33
8.3.	Cel główny Programu	33
8.4.	Cele szczegółowe Programu	34
8.5.	Przewidywane efekty realizacji Programu	35
9.	Podmioty instytucjonalne i zasoby ludzkie oraz działania przewidziane w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025-2029.....	40
10.	Źródła finansowania Programu	41
11.	Sprawozdawczość	41
12.	Monitorowanie działań Programu.....	41

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Grzmiąca na lata 2025 – 2029

1. Wprowadzenie

Rodzina jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, spełniającym określone funkcje względem niego, w tym m.in. zaspokaja potrzebę bezpieczeństwa, miłości, przynależności, szacunku i uznania, przekazuje obowiązujące w społeczeństwie normy i wzorce zachowań oraz wartości. Rodzina kształtuje człowieka i przygotowuje go do życia w społeczeństwie.

Jednak coraz częściej słyszymy, że rodziny nie wywiązują się ze swoich zadań, że zamiast poczucia bezpieczeństwa jest strach i niepewność, zamiast miłości – ból i cierpienie, zamiast szacunku i uznania – ośmieszanie i upokarzanie. Rodzina, która powinna być oparciem dla człowieka staje się źródłem zła, traumatycznych doświadczeń i przeżyć, spowodowanych przemocą.

Przemoc domowa jest zjawiskiem powszechnie występującym w naszym społeczeństwie. Niestety wciąż jeszcze pozostającym w „czterech ścianach domów”. Dotyka rodziny o różnym statusie społecznym, a nie jak dotychczas sądzono, tylko tzw. „margines społeczny”. Nie tylko alkoholik jest osobą stosującą przemoc domową, coraz częściej osoby dobrze wykształcone, majątkowe, zajmujące prestiżowe stanowiska, lubiane i szanowane przez innych zadają ból i cierpienie swoim najbliższym. Z uwagi na dużą skalę występowania przemocy domowej, jak również na jej dewastacyjny charakter w wymiarze jednostkowym jak i społecznym, przeciwdziałanie przemocy domowej jest jednym z zadań polityki społecznej, realizowanym na różnych poziomach życia publicznego w Polsce.

W celu efektywnego przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszania jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym tworzy się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Grzmiąca na lata 2025 – 2029, zwanego dalej Programem. Program ten zawiera formalne podstawy zasad działania, cele, wymienia realizatorów i adresatów Programu, instytucje i organizacje współpracujące. Program przedstawia również charakterystykę zjawiska przemocy, na podstawie dostępnych danych na temat przemocy w Gminie Grzmiąca w latach 2021-2025.

Środkiem do zbudowania skutecznego systemu wspierania rodzin doznających przemocy domowej, jest zintegrowane, określone programem działanie profesjonalnie pomagających pracowników socjalnych, policjantów, asystentów rodziny, kuratorów sądowych, przedstawicieli oświaty, przedstawicieli ochrony zdrowia, żandarmerii wojskowej, organizacji pozarządowych oraz gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

2. Podstawy prawne

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2809 z późn. zm.);
- ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks Karny (Dz. U. z 2025 r. poz. 383 z późn. zm.)
- ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks Postępowania Karnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 46 z późn. zm.);
- ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r.- Kodeks Karny Wykonawczy (Dz. U. z 2024 r. poz. 706 z późn. zm.);
- ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks Postępowania Cywilnego (Dz. U. z 2024 r., poz. 1568 z późn. zm.);
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1673);
- ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1283 z późn.zm.);
- ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2024 r., poz. 145, z późn. zm.);
- ustawę z dnia 24 sierpnia 2001r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2025 r., poz. 12, z późn. zm.);
- ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 2151);
- ustawę z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 978, z późn. zm.);
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939);
- ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2024 r. poz. 750 z późn. zm.);
- ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491 z późn. zm.);
- ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r.,

poz. 1465 z późn. zm.);

- Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieska Karta” oraz formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2023 r., poz. 1870);
- Uchwałą Nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (M.P. poz. 1232).

3. Teoretyczne podstawy zjawiska przemocy

3.1. Rodzaje przemocy

Według Światowej Organizacji Zdrowia przemoc to celowe użycie siły fizycznej, zagrażające lub rzeczywiste, przeciwko sobie, komuś innemu lub przeciwko grupie lub społeczności, co powoduje lub jest prawdopodobne, że spowoduje zranienie, fizyczne uszkodzenie, śmierć, ból psychologiczny, zaburzenia w rozwoju lub depryzację. W polskim systemie prawnym istnieje definicja przemocy domowej, zawarta została w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej, wg której przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Do znamion kwalifikujących dane zdarzenie jako przemoc zaliczyć należy cztery podstawowe kryteria:

- Intencjonalność – działania osoby stosującej przemoc są zamierzone i celowe, ukierunkowane najczęściej na zdobycie kontroli nad drugim człowiekiem, czy też wymuszenie posłuszeństwa;
- Dysproporcja sił – brak równowagi sił – jedna osoba jest zdecydowanie silniejsza od pozostałych osób i mając tego świadomość wykorzystuje swoją przewagę;
- Naruszenie godności i praw – osoba stosująca przemoc narusza godność osoby doznającej przemocy, poprzez np. poniżanie, wyśmiewanie, ośmieszanie, pozbawienie wszelkich praw (np. do kontaktów z rodziną, godziwych warunków życia);

- Powodowanie cierpienia i szkód – osoby doznające przemoc domową doświadczają zarówno szkód fizycznych jak i psychicznych.

W literaturze przedmiotu wyróżnia się następujące formy przemocy:

- Przemoc fizyczna** – to forma agresji łącząca się z naruszeniem granic ciała. Jej celem jest zadanie „Ofierze” bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia. Przejawia się poprzez: szarpanie, kopanie popychanie, obezwładnianie, duszenie, odpychanie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, bicie otwartą ręką, pięściami, różnymi przedmiotami, przypalanie papierosem, topienie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, pozostawienie w niebezpiecznym miejscu, nieudzielenie niezbędnej pomocy, itp.
- Przemoc psychiczna** – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości, wzbudzanie w osobie doznającej przemocy strachu. Ta forma przemocy powoduje poważne szkody psychologiczne. Przejawia się poprzez: wyśmiewanie opinii, poglądów, przekonań, religii, pochodzenia, narzucanie swojego zdania, poglądów, stałe ocenianie, krytykę, wmawianie choroby psychicznej, izolowanie, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, wymuszanie posłuszeństwa i podporządkowania, ograniczanie snu, pożywienia i schronienia, wyzywanie, używanie wulgarnych epitetów, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, stosowanie gróźb, szantażowanie, itp.
- Przemoc seksualna** – to zmuszanie osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, a także kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy ta osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Przejawia się poprzez: gwałt, wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, zmuszanie do seksu z osobami trzecimi, sadyzm w pożyciu, wyśmiewanie wyglądu, ciała i krytykę zachowań seksualnych, itp.
- Przemoc ekonomiczna** – to celowe niszczenie czyjejś własności, pozbawianie środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby. Przejawia się poprzez: okradanie, zabieranie pieniędzy, niełożenie na utrzymanie, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny, szantażowanie, zaciąganie długów i kredytów bez zgody współmałżonka, zmuszanie do pożyczek, uniemożliwianie korzystania z pomieszczeń niezbędnych do zaspokajania potrzeb (kuchnia, łazienka) itp.
- Zaniedbanie** – to ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych. Tej formy przemocy najczęściej doświadczają dzieci. Przejawia się poprzez: niedawanie

(dziecku) środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nieudzielenie pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka.

- f) **Cyberprzemoc** - to przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera. Przejawia się poprzez: agresję słowną, np. wyzywanie na czatach internetowych, umieszczanie komentarzy na forum internetowym w celu ośmieszenia, sprawienia przykrości lub wystraszenia innej osoby; upublicznianie upokarzających, przerobionych zdjęć i filmów, zamieszczanie przykrych komentarzy na profilach innych osób w portalach społecznościowych, włamanie na konto i podszywanie się pod kogoś w celu zamieszczania w jego imieniu obraźliwych postów i zdjęć na profilach innych użytkowników, szantażowanie, ujawnianie sekretów, wykluczanie z grona „znajomych” w Internecie, celowe ignorowanie czyjejś działalności w sieci¹.

3.2. Cykle przemocy

Przemoc domowa rzadko jest incydem jednorazowym, zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny. Można wyszczególnić powtarzające się fazy, które razem tworzą pewnego rodzaju cykle przemocy. Znajomość faz pozwala lepiej zrozumieć charakter i specyfikę problemu. Możemy wyróżnić trzy fazy powtarzającego się cyklu. Są to:

1. **Faza narastania napięcia** – jest to pierwsza faza, w której dochodzi do stopniowego wzrostu napięcia, w której osoba stosująca przemoc domową jest stale napięta i poirytowana, zaś osoba doznająca przemocy domowej obarcza siebie winą i stara się za wszelką cenę uniknąć kolejnej awantury;
2. **Faza ostrej przemocy** – jest to druga faza, w której napięcie prowadzi do wybuchu gniewu i rozładowania agresji. Osoba stosująca przemoc domową staje się gwałtowna, wpada w szal, jakiś drobiazg wywołuje awanturę. Osoba doznająca przemocy domowej może doznać obrażeń zagrażających jej zdrowiu i życiu. Najczęściej to w tej fazie, osoby doznające przemocy domowej wzywają policję, szukają pomocy;
3. **Faza miodowego miesiąca** – jest to trzecia faza, w której osoba stosująca przemoc domową wyraża skruchę, składa obietnice, obiecuje poprawę. Osoba stosująca przemoc domową jest czuła, troskliwa, zapewnia o swojej miłości. Przepraszają często towarzyszą łyzy i prezenty. W tej sytuacji osoba doznająca przemocy domowej często czuje się odpowiedzialna za to, co się stało i postanawia dać osobie stosującej przemoc domową „drugą szansę”. Faza miodowego miesiąca zatrzymuje osobę doznającą przemocy domowej, ponieważ łatwo pod jej wpływem

¹ A. Borkowska, *Cyberprzemoc. Włącz blokadę na nękanie*, NASK Akademia, s. 8.

zapomnieć o koszmarze pozostałych dwóch faz. Niestety faza miodowego miesiąca nie trwa długo. Po jakimś czasie napięcie znowu narasta i cały cykl przemocy się powtarza. Z biegiem czasu przemoc staje się coraz gwałtowniejsza, dotkliwsza. Cykliczność przemocy sprawia, że osobom doświadczającym przemocy domowej trudno jest podjąć działania mające na celu zatrzymanie przemocy.

Przemoc fizyczna, seksualna, psychiczna i ekonomiczna popełniona na szkodę osób najbliższych jest przestępstwem. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, może być zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną (art.207 Kodeks karny), za które grozi kara pozbawienia wolności od trzech miesięcy do 5 lat. Jeśli sprawca działa ze szczególnym okrucieństwem lub jeżeli osoba pokrzywdzona targnie się na własne życie, sprawca podlega karze odpowiednio od roku do lat 10 i od 2 do 15 lat.

3.3. Skutki przemocy domowej

Skutki przemocy domowej to nie tylko szkody fizyczne, ale również trwałe następstwa w psychice człowieka. Bezpośrednie skutki przemocy można podzielić na:

- objawy fizyczne (m.in. urazy, obrzęki, otarcia, rany, złamania, stłuczenia, zadrapania, oparzenia, siniaki, choroby w wyniku powikłań i stresu);
- objawy emocjonalne (m.in. smutek, wycofanie, wzrost lęku i niepokoju, izolacja, depresja, próby samobójcze, samobójstwa, zmienność nastrojów, niska samoocena i poczucie własnej wartości, zespół stresu pourazowego, napady paniki, zaburzenia snu, zaburzenia psychosomatyczne);
- objawy społeczne (m.in. wycofanie społeczne, nieufność, nieumiejętność nawiązywania kontaktu, wyuczona bezradność, spadek poczucia kompetencji);
- objawy seksualnego wykorzystywania dziecka (m.in. seksualizacja kontaktów międzyludzkich, wciąganie innych dzieci w nietypową aktywność seksualną, świadomość seksualna wykraczająca poza poziom dojrzałości dziecka, ucieczki z domu, próby samobójcze, problemy psychiatryczne).

Z powodu wielu przykrych doświadczeń cierpią nie tylko osoby, które tej przemocy doświadczają, ale również bezsilni świadkowie obserwujący akty przemocy - najczęściej dzieci. Dzieci krzywdzone charakteryzują się zaburzeniem zachowania związanym z trudnościami kontrolowania emocji i rozpoznawania sytuacji społecznych oraz obniżeniem poziomu empatii. Przemoc, zwłaszcza domowa, burzy porządek moralny. Zmierza do ukształtowania takiego obrazu świata, wzoru przekonań i sądów, w którym wpisana jest ona jako norma. Dziecko wytwarza w sobie przekonanie, że wzajemne relacje polegają na oddziaływaniu na siebie „sprawcy” i „ofiary”. Brutalne wzorce osobowe utrwalają się tak, iż młody człowiek nie ma oporów przed biciem

i maltretowaniem słabszych i młodszych kolegów, czym rekompensuje sobie doznane krzywdy. Maltretowanie dzieci zaburza ich rozwój poznawczy i społeczny, co objawia się trudnościami w nawiązywaniu kontaktów interdyscyplinarnych, ograniczając tym samym możliwość wyrównania doznawanego braku więzi emocjonalnych. Poszkodowane dzieci z reguły są nieufne, nastawione do otoczenia wrogo, pełne negatywizmu, słabo reaktywne, często przyjmują postawę biernego oporu.

W sytuacjach interpersonalnych dzieci te ujawniają mniejszą ekspresyjność emocjonalną, zachowują się nieprzystępnie i unikają kontaktów z innymi dziećmi.

4. Adresaci i Realizatorzy Programu

4.1 Adresaci

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Grzmiąca na lata 2025 – 2029 skierowany jest do:

- osób doznających przemocy domowej;
- osób stosujących przemoc domową;
- świadków przemocy domowej;
- społeczności lokalnej, w tym osób zagrożonych przemocą domową;
- przedstawicieli służb, instytucji i organizacji pozarządowych – podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

4.2 Realizatorzy

Realizatorami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Grzmiąca na lata 2025 – 2029 są:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grzmiącej;
- Zespół Interdyscyplinarny Gminy Grzmiąca;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grzmiącej;
- placówki oświatowe z terenu gminy Grzmiąca.

Partnerami w realizacji działań są:

- Sąd Rejonowy w Szczecinku;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku;
- Powiatowa Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Szczecinku;
- placówki służby zdrowia;
- Komenda Powiatowa Policji w Szczecinku;

- Ośrodki wsparcia;
- Organizacje pozarządowe;
- Kościoły;
- Społeczność lokalna.

5. Zadania przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

5.1 Zadania Gminy

- opracowanie i realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Grzmiąca;
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą;
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

5.2 Zadania Zespołu Interdyscyplinarnego

- diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
- inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- monitorowanie procedury "Niebieskie Karty";
- przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;

- składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2023 poz. 2119).

5.3 Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- przeprowadzenie dokładnego rozeznania sytuacji;
- wzywanie osoby nadużywającej alkoholu i stosującej przemoc na rozmowę ostrzegawczą, informującą o prawnych konsekwencjach stosowania przemocy wobec bliskich;
- udzielanie wsparcia osobom poszkodowanym;
- informowanie członków rodzin o możliwościach szukania pomocy w zakresie problemów alkoholowych i przemocy domowej;
- w przypadku stwierdzenia bądź podejrzenia popełnienia przestępstwa powiadomienie organów ścigania;
- w razie konieczności powiadomienie ośrodka pomocy społecznej i wnioskowanie o objęcie rodziny działaniami zgodnie z kompetencjami;
- wnioskowanie do sądu rejonowego o zastosowanie, wobec osoby uzależnionej od alkoholu, obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego;
- współpraca z innymi instytucjami i organizacjami pomagającymi osobom doznającym przemocy domowej w środowisku lokalnym;
- podejmowanie działań wynikających z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 06 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”;
- prowadzenie poradnictwa specjalistycznego w zakresie terapii uzależnienia od alkoholu oraz pomocy psychologicznej.

5.4 Zadania Policji

- udzielenie osobom poszkodowanym niezbędnej pomocy, w tym organizowanie niezwłocznego dostępu do pomocy medycznej;
- podejmowanie czynności zapewniających ochronę życia, zdrowia i mienia osób doznających przemocy domowej oraz zastosowanie środków przymusu bezpośredniego i zatrzymania wobec osób, które stosują przemoc domową;
- przeprowadzanie z osobami stosującymi przemoc domową rozmów o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą oraz wzywanie osób stosujących przemoc domową do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego;
- przeprowadzanie na miejscu zdarzenia, w przypadkach niecierpiących zwłoki, czynności procesowych w niezbędnym zakresie, w granicach koniecznych do zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa;

- podejmowanie działań mających na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie, w szczególności składanie systematycznych wizyt sprawdzających stan bezpieczeństwa osoby, co do której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy domowej, w zależności od potrzeb określonych przez zespół interdyscyplinarny lub grupę diagnostyczno-pomocową;
- wydawanie wobec osób stosujących przemoc domową nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. Wydany nakaz opuszczenia mieszkania oraz zakaz zbliżania się obowiązują przez okres 14 dni.

5.5. Zadania pomocy społecznej

- diagnozowanie sytuacji i potrzeb osoby, co do której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy domowej;
- udzielanie kompleksowych informacji o: możliwościach uzyskania pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc;
- możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby lub rodziny, co do której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy domowej;
- organizowanie dostępu do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby doznającej przemocy domowej;
- zapewnienie osobie, w zależności od potrzeb, schronienia w całodobowej placówce świadczącej pomoc, w tym w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;
- udzielanie pomocy finansowej oraz niepieniężnej w formie dożywiania dzieci w szkołach.
- podejmowanie innych działań wynikających z pracy w grupach diagnostyczno-pomocowych i zespole interdyscyplinarnym.

5.6 Zadania oświaty

- diagnozowanie sytuacji i potrzeb osoby co, do której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy domowej, w tym w szczególności wobec dzieci;
- udzielanie kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia rodzinie, w tym o formach pomocy dzieciom świadczonych przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób doznających przemocy domowej;

- podejmowanie działań wynikających z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

5.7 Zadania ochrony zdrowia

- każdorazowo udzielania osobie, co do której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy domowej, informacji o możliwościach uzyskania pomocy i wsparcia oraz o uprawnieniu do uzyskania bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej;
- jeżeli stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy domowej i wymaga przewiezienia do podmiotu leczniczego, formularz „Niebieska Karta – A” wypełnia przedstawiciel podmiotu leczniczego, do którego osoba ta została przewieziona.

5.8 Zadania organizacji pozarządowej

- podejmowania działań na rzecz niesienia pomocy i wyrównywania szans osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz doświadczających przemocy domowej. Szczególnie działania skierowane są na podejmowanie inicjatyw z myślą o dzieciach i młodzieży np. organizowanie letniego wypoczynku, zajęć socjoterapeutycznych, udzielenie wsparcia psychologicznego.

5.9 Zadania kuratorskiej służby sądowej

- udzielanie członkom zespołu interdyscyplinarnego informacji o obowiązującym stanie prawnym w zakresie oddziaływania prawnego na osoby stosujące przemoc domową zwłaszcza na etapie postępowania wykonawczego w szczególności w trakcie sprawowania dozoru lub postępowania wykonawczego w sprawach rodzinnych;
- uczestnictwo w pracach grup diagnostyczno-pomocowych dotyczących osób lub rodzin, które jednocześnie pozostają pod dozorem lub nadzorem kuratora.

5.10 Zadania żandarmerii wojskowej

- w sprawach żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową stosujących przemoc domową w skład grupy diagnostyczno-pomocowej wchodzi także żołnierz Żandarmerii Wojskowej;
- wydawanie wobec osób stosujących przemoc domową nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. Wydany nakaz opuszczenia mieszkania oraz zakaz zbliżania się obowiązują przez okres 14 dni.

Obowiązkiem pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia jest wszczynanie procedury „Niebieska Karta” w przypadku uzasadnionego podejrzenia zaistnienia przemocy domowej.

6.Diagnoza zjawiska przemocy na podstawie analizy badań ankietowych

6.1 Analiza danych statystycznych dotycząca problemu przemocy w Gminie Grzmiąca

Wykres 6.1.1 Zjawisko przemocy na terenie gminy Grzmiąca w ujęciu statystycznym:



Odsetek populacji rodzin zagrożonych przemocą na terenie gminy Grzmiąca wynosi: 0,58 %

ilość osób zamieszkujących na terenie gminy Grzmiąca: 3596

ilość ankietowanych osób, która bezpośrednio spotkała się ze zjawiskiem przemocy domowej: 21

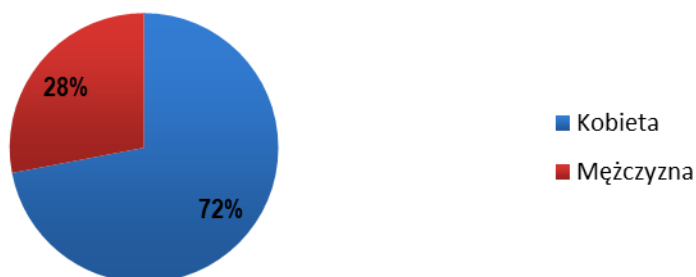
6.2 Zjawisko Przemocy Domowej w opinii dorosłych mieszkańców Gminy Grzmiąca

6.2.1 Struktura badanej grupy

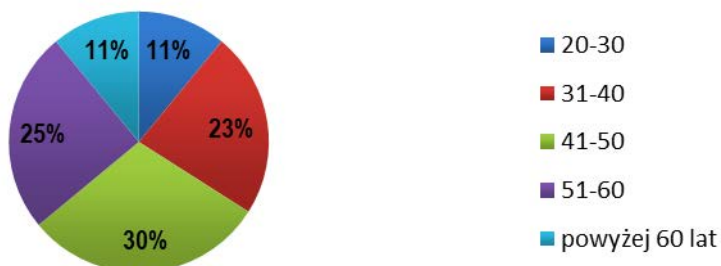
Badanie przeprowadzono na grupie **100 osób** dorosłych, w tym 72 kobiety i 28 mężczyzn obojga płci, w pięciu zakresach wiekowych, o zróżnicowanym wykształceniu i zamieszkujących obszar Gminy Grzmiąca.

Istotnym elementem każdego postępowania diagnostycznego są badania, których celem jest poznanie opinii środowiska lokalnego odnośnie diagnozy. Przedstawione poniżej wyniki reprezentują badania przeprowadzone w 2024 roku w ramach diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych. W diagnozie został wskazany również odsetek populacji rodzin zagrożonych przemocą na terenie gminy Grzmiąca w ujęciu statystycznym.

Wykres 6.2.1 Osoby dorosłe badane wg płci:



Wykres 6.2.2 Osoby dorosłe badane wg wieku:



Wśród badanych respondentów dominowały kobiety (72,0%). Najliczniejszą grupę wiekową stanowiły osoby w wieku 41-50 lat (30,0%), 51-60 lat (25,0%) oraz 31-40 lat (23,0%).

6.2.2 Uzyskane wyniki

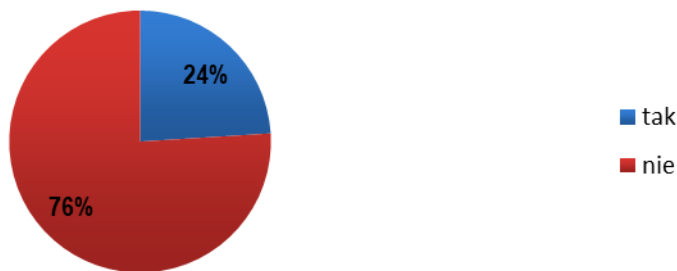
Ankiety dotyczyły stanu wiedzy społeczności lokalnej Gminy Grzmiąca na temat występowania zjawiska przemocy domowej.

Wykres 6.2.1 Czy zna Pan/Pani przypadki występowania przemocy domowej na terenie Gminy Grzmiąca?



W tym celu zostało zadanych 15 pytań. Z przeprowadzonych badań wynika, że 32,0% badanych na pytanie: „Czy zna Pan/i przypadki występowania przemocy domowej, lub słyszał/a Pan/i o nich?” odpowiedziano, że znane są takie przypadki, natomiast 36,0 % ankietowanych słyszało o takim zjawisku.

Wykres 6.2.2 Czy kiedykolwiek był Pan/i świadkiem przemocy domowej?



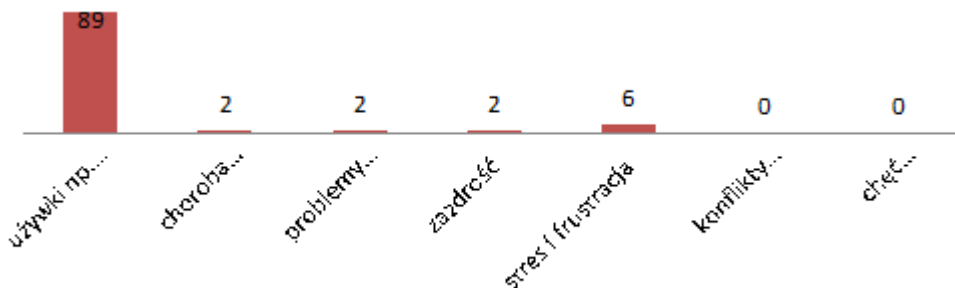
Kolejnym poruszonym aspektem w ankiecie było pytanie, czy kiedykolwiek badane osoby były świadkami przemocy domowej. Zdecydowanie na to pytanie, ankietowani odpowiedzieli, że nie byli świadkami przemocy domowej – 76,0%, natomiast pozostała część, czyli 24,0 % potwierdziła, że była świadkiem takiego zjawiska.

Wykres 6.2.3 Czy spotkał/a się Pan/i bezpośrednio ze zjawiskiem przemocy domowej?



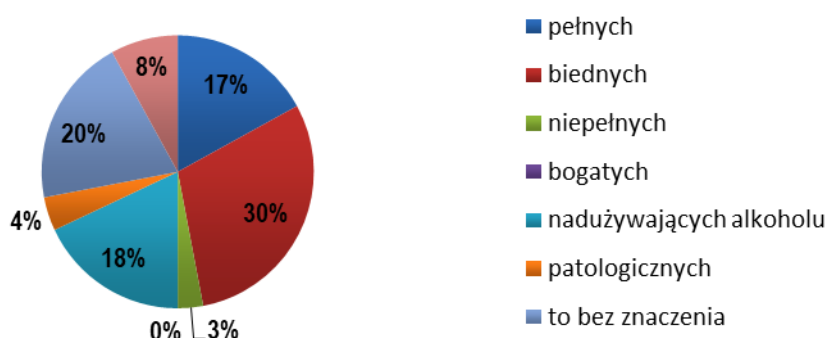
Następnym punktem ankiety był wątek związany z bezpośrednim zetknięciem się ze zjawiskiem przemocy domowej. Zdecydowana większość osób ankietowanych odpowiedziała, że nie spotkała się bezpośrednio z przemocą domową (69,0%), natomiast 21,0 % deklaruje, że z takim zjawiskiem miało bezpośrednie styczeń.

Wykres 6.2.4 Co według Pana/i jest najczęstszą przyczyną przemocy domowej?



używki np. alkohol, narkotyki	89
choroba psychiczna	2
problemy finansowe	2
zazdrość	2
stres i frustracja	6
konflikty międzypokoleniowe	0
chęć dominacji materialnej	0

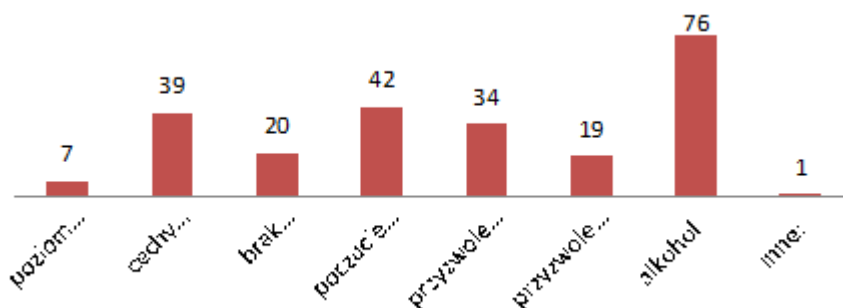
Wykres 6.2.5 W jakich rodzinach najczęściej występuje przemoc?



Kolejnym punktem w ankiecie było pytanie odnośnie, co jest najczęstszą przyczyną przemocy domowej (pytanie wielokrotnego wyboru) oraz w jakich rodzinach najczęściej występuje przemoc. Wg osób biorących udział w badaniu najczęstszą przyczyną występowania zjawiska przemocy domowej są używki (np. alkohol, narkotyki). Tą odpowiedź wytypowało aż 89,0 %. Natomiast na pytanie odnośnie w jakich rodzinach zwykle występuje zjawisko przemocy domowej ankietowani w większości wytypowali, że takie zjawisko najczęściej występuje w rodzinach biednych (30,0%).

Wykres 6.2.6 Jakie Pana/i zdaniem czynniki mogą mieć wpływ na postępowanie osób stosujących przemoc domową?

poziom wykształcenia	7
cechy charakteru	39
brak umiejętności wychowawczych	20
poczucie bezkarności	42
przyzwolenie osoby doznającej przemocy	34
przyzwolenie otoczenia	19
alkohol	76
Inne:	1

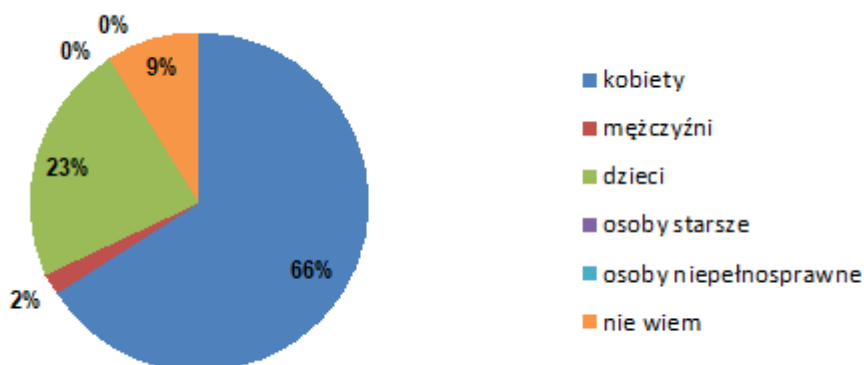


Następnym badanym aspektem w ankiecie (pytanie wielokrotnego wyboru) była kwestia odnośnie czynników jakie mogą wpłynąć na postępowanie osób stosujących przemoc domową. Za pośrednictwem tego pytania chcieliśmy dowiedzieć się, jakie wg ankietowanych występują czynniki zewnętrzne kształtujące postawę osób stosujących przemoc domową. Na to pytanie osoby biorące udział w ankiecie w zdecydowanej większości wskazały, że takim czynnikiem jest alkohol (76,0%), poczucie bezkarności (42,0%) oraz cechy charakteru (39,0%).

Wykres 6.2.7 Kto według Pana/i najczęściej jest osobą stosującą przemoc domową?



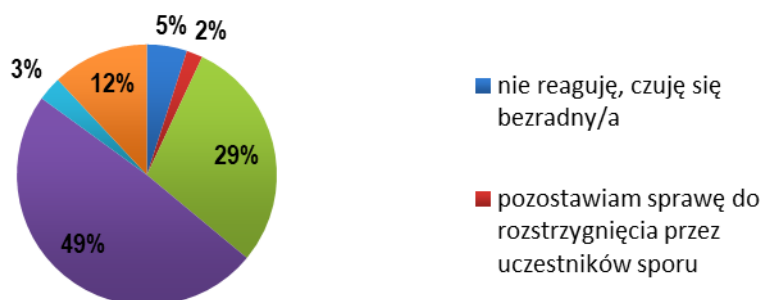
Wykres 6.2.8 Kto według Pana/i najczęściej staje się osobą doznającą przemocy domowej?



Kolejnym punktem w ankiecie było zbadanie, kto wg ankietowanych jest najczęściej osobą stosującą przemoc domową, a kto osobą doznającą przemocy. Zdecydowana większość wskazała, że najczęściej osobą stosującą przemoc domową są mężczyźni (82,0%), natomiast osobami, które

najczęściej doznają przemocy domowej to kobiety (66,0%) oraz dzieci (23,0%).

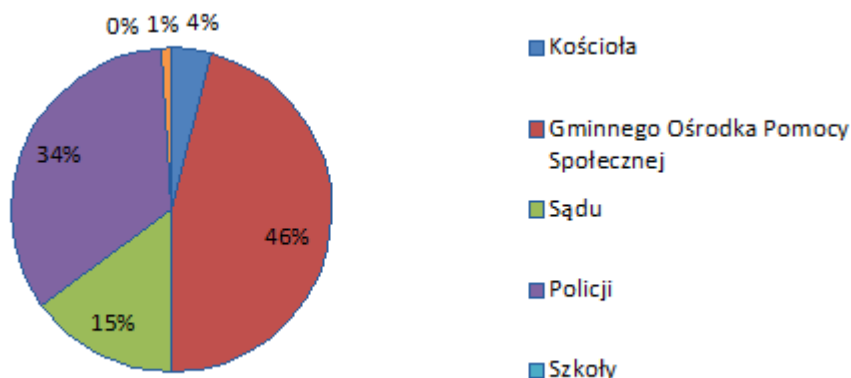
Wykres 6.2.9 W jaki sposób zareagowałby Pan/i na przejaw przemocy domowej?



nie reaguję, czuję się bezradny/a	5
pozostawiam sprawę do rozstrzygnięcia przez uczestników sporu	2
staję w obronie osoby doznającej przemocy domowej	29
informuję policję	49
staram się rozmawiać z osobą stosującą przemoc domową	3
proponuję rozmowę i swoje wsparcie osobie doznającej przemocy domowej	12

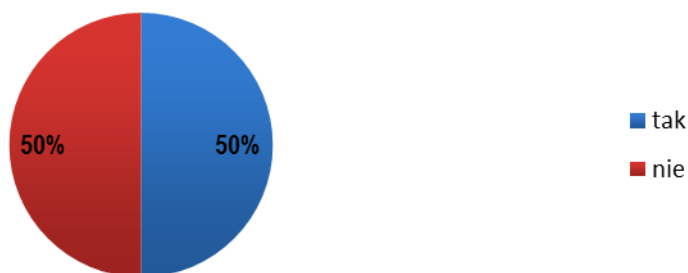
Jedną z kolejnych badanych kwestii było pytanie odnośnie sposobu reagowania na przejaw przemocy domowej. Za pośrednictwem tego pytania kluczowym aspektem było dowiedzenie się, w jaki sposób świadkowie przemocy w najczęstszy sposób by postąpili. W większości odpowiedzi ankietowani poinformowaliby na policję (49,0%) bądź stanęliby w obronie osoby doznającej przemocy (29,0%).

Wykres 6.2.10 Pana/i zdaniem na pomoc jakich instytucji może liczyć osoba doznająca przemocy domowej?



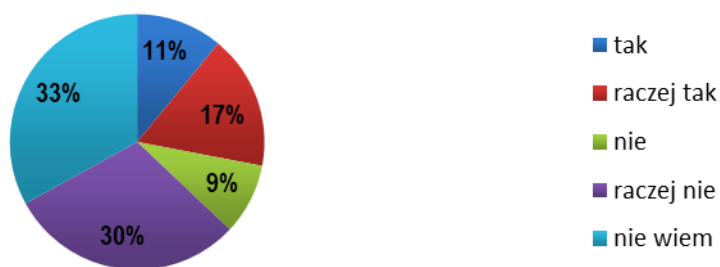
W ankietach również pojawiło się pytanie odnośnie instytucji na pomoc, których osoby doznające przemocy domową mogą liczyć. Wśród ankietowanych najczęstszą odpowiedzią był Ośrodek Pomocy Społecznej (46,0%) oraz Policja (34,0%).

Wykres 6.2.11 Czy słyszał Pan/i o Zespole Interdyscyplinarnym w Gminie Grzmiąca?

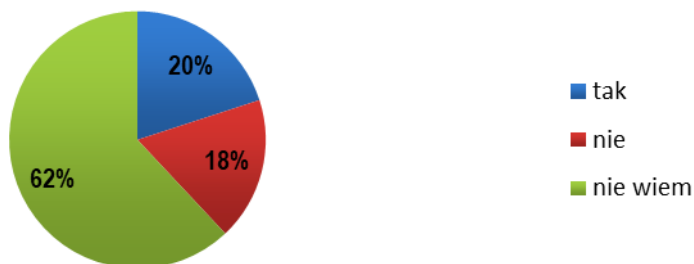


Część pytań odnosiła się bezpośrednio do problemu zjawiska przemocy domowej występującego na terenie gminy Grzmiąca. Osób biorących udział w badaniu zapytano, czy znana jest im instytucja Zespołu Interdyscyplinarnego. Głosy rozłożyły się równomiernie po 50,0%.

Wykres 6.2.12 Czy postrzega Pan/i przemoc domową jako istotny problem na terenie Gminy Grzmiąca?

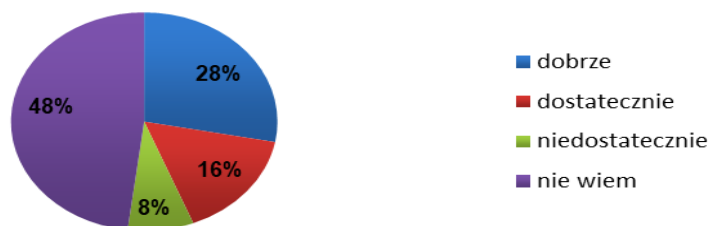


Wykres 6.2.13 Czy Pana/i zdaniem istnieje ryzyko nasilenia problemu przemocy domowej na terenie gminy Grzmiąca?



Ankietowanym zadano również pytanie, czy postrzegają zjawisko przemocy domowej jako istotny problem oraz czy uważają, że istnieje ryzyko nasilenia przemocy domowej na terenie gminy Grzmiąca. W obu pytaniach w większości została wytypowana odpowiedź, że osoby nie mają zdania czy przemoc domowa jest znacznym problemem (33,0%) oraz czy istnieje ryzyko nasilenia tego zjawiska (62,0%).

Wykres 6.4.14 Jak Pana/i zdaniem prowadzone są w gminie działania profilaktyczne związane z problemem przemocy domowej?



Dodatkowo by uzyskać pełny obraz zdania ankietowanych na temat zjawiska przemocy domowej zapytano również na jakim poziomie ich zdaniem prowadzone są działania profilaktyczne na terenie gminy Grzmiąca. Na tą odpowiedź większość osób odpowiedziała, że nie wie w jakim stopniu prowadzone są działania profilaktyczne w gminie (48,0%).

Ostatnim pytaniem było pytanie otwarte dotyczące jakie działania należałoby podjąć w Gminie Grzmiąca w celu przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej. Na to pytanie ankietowani odpowiedzieli następująco:

- edukacja społeczności lokalnej,
- podjęcie współpracy z policją i wspólne rozpowszechnienie informacji dot. przemocy,
- bezpłatna pomoc psychologiczna,
- większe konsekwencje dla osób stosujących przemoc domową,
- spotkania informacyjne,
- spotkanie informacyjne dla dzieci i młodzieży,
- wsparcie dla kobiet (kursy samoobrony),
- zajęcia profilaktyczne w szkołach,
- profilaktyczne zajęcia korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc i doznających przemocy,
- propagowanie instytucji niosących pomoc.

Z analizy przedstawionych powyżej danych wynika, że przemoc domowa na terenie gminy Grzmiąca występuje, lecz nie stanowi bardzo dużego problemu społecznego. Należy przypuszczać, że rzeczywista liczba osób i rodzin dotkniętych przemocą jest wyższa niż wskazują na to przywołane statystyki. Osoby doznające przemocy domowej często przez wiele lat ukrywają swój problem, dlatego trudno jest określić dokładną skalę problemu przemocy. Od czasu powstania Zespołu Interdyscyplinarnego, działania podejmowane na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej są intensywniejsze i coraz bardziej skuteczne.

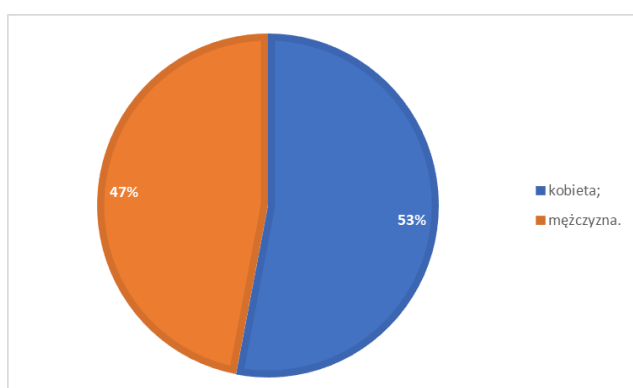
Ponieważ przemoc w domowa jest ciągle dużym problemem, należy zatem wzmocnić dotychczasowe działania, które powinny mieć charakter współpracy poszczególnych instytucji lokalnych. Nadużywanie alkoholu jest główną przyczyną sytuacji zagrożonych przemocą w rodzinach, dodatkowo, pojawiają się sytuacje stosowania przemocy wywołane środkami odurzającymi. Osobami stosującymi przemoc są w dalszym ciągu głównie mężczyźni, choć wzrasta liczba kobiet stosujących przemoc. Przytaczając powyższe dane należy pamiętać, że przemoc w rodzinie wiąże się z lękiem osób doznających przemocy i świadków przed ujawnianiem takich przypadków, w związku z czym przedstawione informacje mogą nie w pełni odzwierciedlać rzeczywistą skalę tego problemu.

6.3. Problematyka przemocy domowej z perspektywy dzieci i młodzieży szkolnej Gminy Grzmiąca

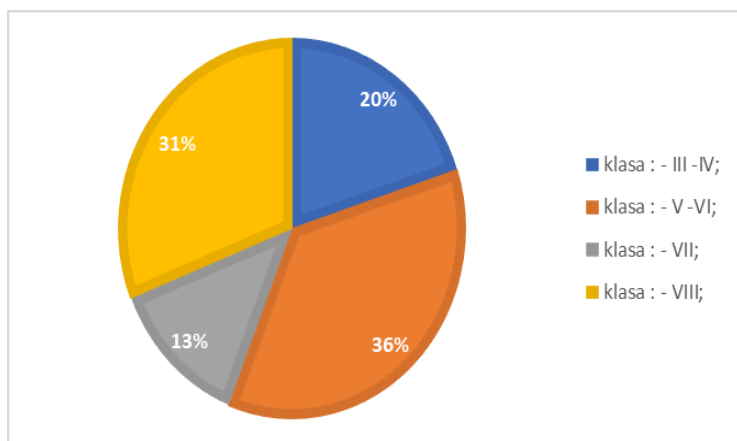
6.3.1 Struktura badanej grupy

Badania skierowane do dzieci i młodzieży szkolnej miało na celu identyfikację rażących problemów związanych ze zjawiskiem przemocy domowej oraz pomóc określić skalę występowania tego zjawiska na terenie gminy Grzmiąca. W tym celu w badaniu wzięło udział 100 osób, uczniowie klas III-IV, V-VI, VII i VIII szkół podstawowych poproszeni zostali o wypełnienie kwestionariusza badania ankietowego.

Wykres 6.3.1. Dzieci i młodzież szkolna wg płci:



Wykres 6.3.2. Dzieci i młodzież szkolna wg klas

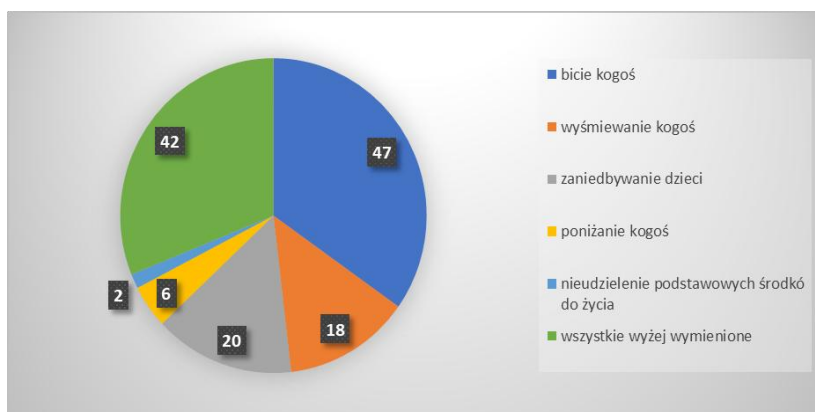


Pośród ankietowanych niewielką przewagę stanowiły dziewczynki 53,0%, chłopcy zaś to 47,0% wszystkich badanych. Przeważającą grupę badawczą wśród dzieci i młodzieży stanowili uczniowie klasy V-VI (36,0% badanych) oraz klas VIII (31,0%).

6.3.2 Uzyskane wyniki

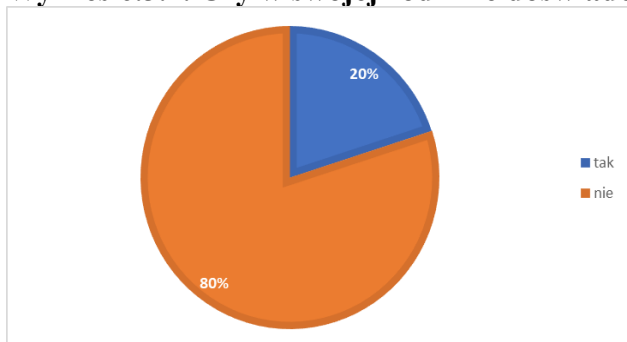
Ankiety dotyczyły świadomości zjawiska przemocy domowej dzieci i młodzieży zamieszkującej na terenie gminy Grzmiąca.

Wykres 6.3.1. Co według Ciebie znaczy słowo „przemoc”?

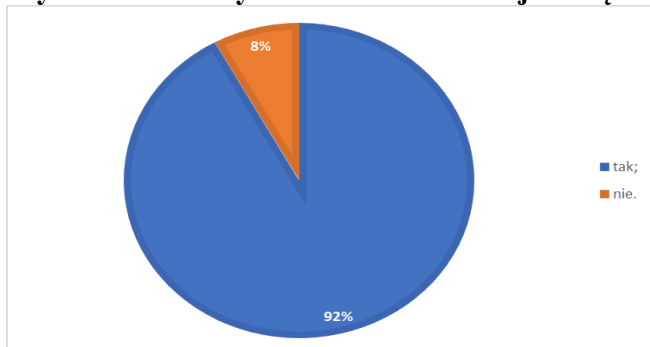


Pierwsze pytanie dotyczyło identyfikacji wybranych zachowań jako aktów przemocy. Dla ankietowanych uczniów przemocą jest: bicie (47,0%), zaniedbywanie dzieci (20,0%) wyśmiewanie (18,0%). Najrzadziej uczniowie wybierali: poniżanie (6,0%), nieudzielenie podstawowych środków do życia (2,0%). Jednak prawie połowa uczniów zaznaczyła, że wszystkie wyżej wymienione zachowania są wg nich aktami przemocy (42,0%).

Wykres 6.3.2. Czy w swojej rodzinie doświadczyłaś/ eś kiedykolwiek jednej z form przemocy?

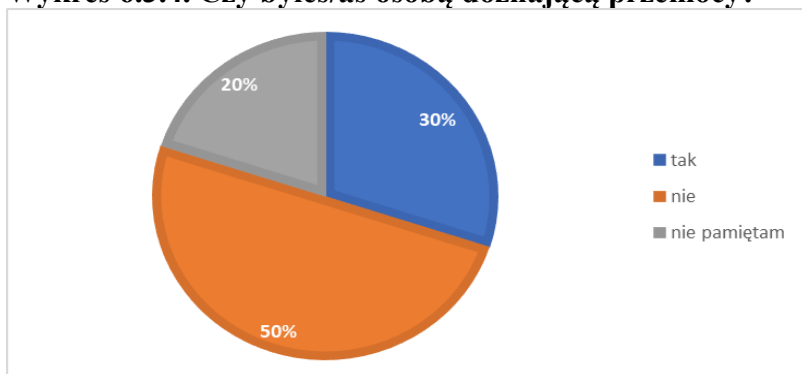


Wykres 6.3.3. Czy w swoim domu czujesz się bezpiecznie?



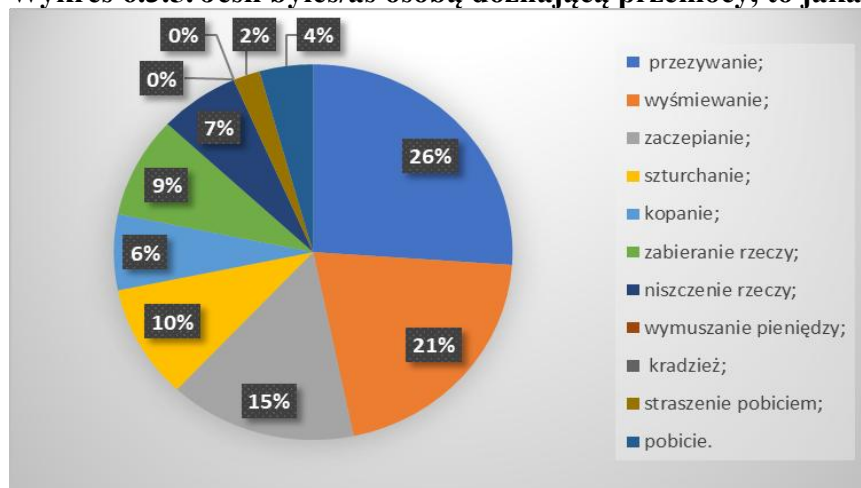
Kolejnym punktem w ankiecie było pytanie odnośnie, czy w swojej rodzinie doświadczyłaś/łeś kiedykolwiek jednej z form przemocy? Uczniowie biorący udział w badaniu w zdecydowanej większości odpowiedzieli, że nie doświadczyli w swojej rodzinie aktu przemocy (80,0%) oraz w swoim domu czują się bezpiecznie (92,0%). Co niewątpliwie jest bardzo optymistycznym wynikiem.

Wykres 6.3.4. Czy byłeś/aś osobą doznającą przemocy?



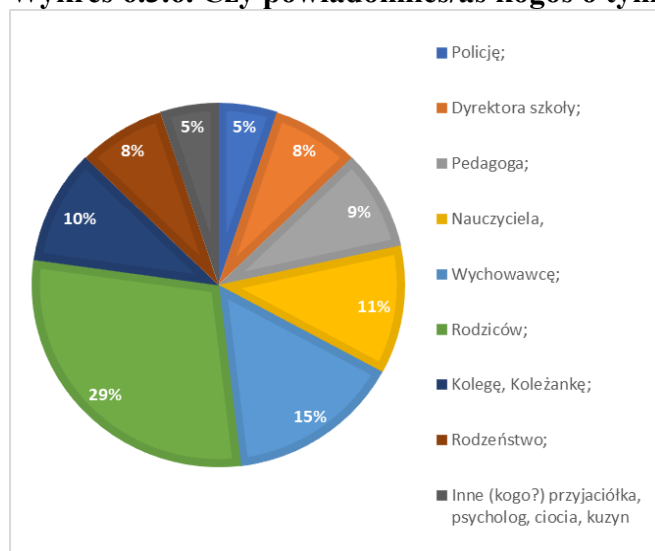
W ankietach pojawiło się również pytanie, czy badane osoby doznały przemocy. Połowa ankietowanych zaznaczyła, że nie doznała przemocy, zaś 30,0% potwierdziło fakt, że była osobą, która jej doznała. To dość duży odsetek, który zwraca szczególną uwagę, aby działania profilaktyczne były podejmowane znacznie częściej i na większą skalę.

Wykres 6.3.5. Jeśli byłeś/aś osobą doznającą przemocy, to jaka była jej forma?



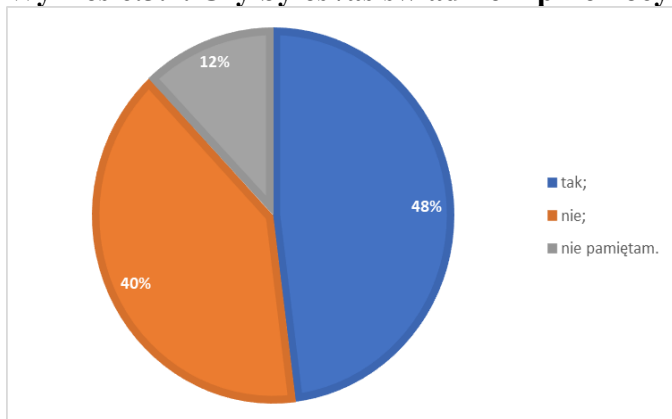
W dalszej części ankiety pojawiło się pytanie wielokrotnego wyboru dotyczące jakiej formy przemocy doświadczyli uczniowie, którzy we wcześniejszym pytaniu zaznaczyli odpowiedź twierdzącą. Większość odpowiedzi wśród ankietowanych, którzy doznali przemocy zaznaczali, że doświadczyli aktu przemocy takiego jak: przezywanie (26,0%), wyśmiewanie (21,0%), zaczepianie (15,0%) oraz szturchanie (10,0%). Najrzadziej uczniowie wybierali odpowiedzi: zabieranie rzeczy (9,0%), niszczenie rzeczy (7,0%), kopanie (6,0%), pobicie (4,0%) oraz straszenie pobiciem (2,0%).

Wykres 6.3.6. Czy powiadomiłeś/aś kogoś o tym fakcie?



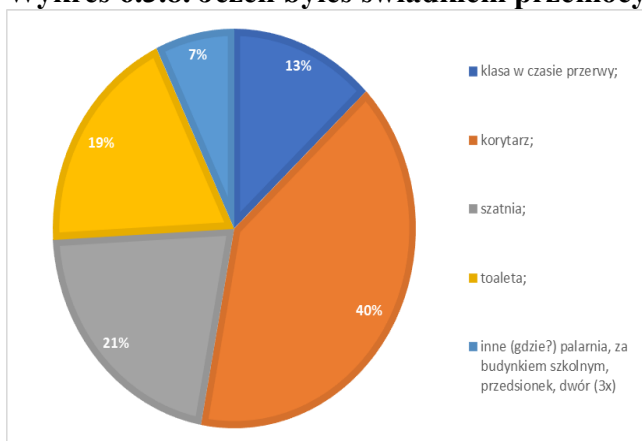
W badanej grupie dzieci i młodzieży zadano również pytanie dotyczące, kogo powiadomiliby, że są osobą doznającą przemocy. Tutaj większość uczniów wskazała, że powiadomiliby o tym fakcie rodziców (29,0%), wychowawcę (15,0%) oraz nauczyciela (11,0%).

Wykres 6.3.7. Czy byłeś /aś świadkiem przemocy?



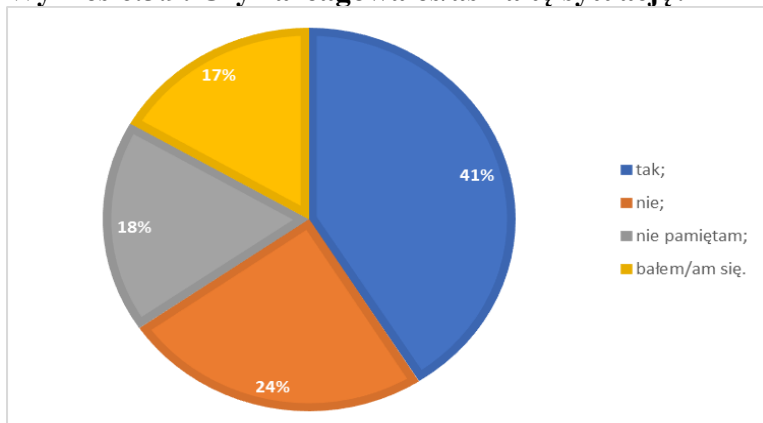
Większość dzieci i młodzieży, tj. 48,0% badanych, deklaruje, że byli kiedykolwiek świadkami przemocy.

Wykres 6.3.8. Jeżeli byłeś świadkiem przemocy w szkole, to gdzie to miało miejsce?



Kolejne pytanie odnosiło się do miejsca, w którym najczęściej dochodzi do aktu przemocy na terenie szkoły. Większość ankietowanych udzieliło odpowiedzi, że do przemocy w szkole najczęściej dochodzi na korytarzu szkolnym 40,0%, na drugim miejscu została wskazana szatnia 21,0%.

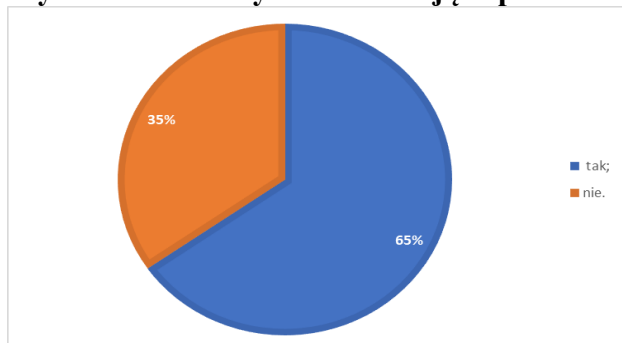
Wykres 6.3.9. Czy zareagowałeś/aś na tę sytuację?



Za pośrednictwem pytania „Czy zareagowałeś/aś na tę sytuację” kluczowym aspektem było zebranie informacji czy młodzi ludzie nie przeszliby obojętnie obok osoby, która potrzebowałaby

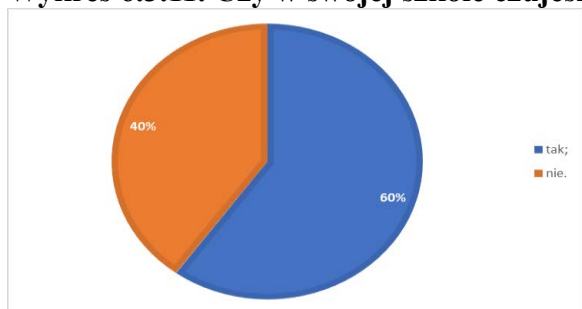
pomocy. Wyniki są dość obiecujące, ponieważ 41,0% badanych zaznaczyło odpowiedź, że zareagowałoby, gdyby byli świadkiem przemocy. Natomiast 17,0% osób biorących udział w ankiecie bałoby się cokolwiek zrobić w powyższej kwestii.

Wykres 6.3.10. Czy osoba stosująca przemoc była Ci znana?



W znacznej większości dzieci i młodzież wskazała, że osoba stosująca przemoc była im znana, tą odpowiedź zaznaczyło 65,0% ankietowanych.

Wykres 6.3.11. Czy w swojej szkole czujesz się bezpiecznie?



Ponad połowa respondentów na pytanie „Czy w swojej szkole czujesz się bezpiecznie?” odpowiedziało, że tak (60,0%). Mimo, że tą odpowiedź zaznaczyło ponad połowa badanych, to pozostałe 40,0 % budzi obawy, że nie czują się bezpiecznie w miejscu, w którym spędzają większość swojego czasu. Aby poprawić zaistniałą sytuację pojawiło się w ankiecie pytanie otwarte: „Co można zrobić, aby w Twojej szkole zapobiec aktom przemocy”. Odpowiedzi jakie uzyskaliśmy od dzieci i młodzieży to:

- poświęcić więcej uwagi i rozmów,
- poinformowanie wychowawcę lub psychologa szkolnego,
- często się uśmiechać do wszystkich oraz mówić miłe słowo, gdy ktoś się z kimś pokłóci,
- zwiększyć kontrolę nauczycieli na korytarzach szkolnych,
- edukowanie w aspekcie przemocy domowej, spotkanie z policjantami i psychologiem,
- ograniczenie dostępu do telefonu w czasie pobytu w szkole,
- reagowanie,
- prowadzenie zajęć profilaktycznych.

6.4. Podsumowanie badań oraz rekomendacja dalszych działań

Celem raportu było przedstawienie i omówienie problemu przemocy domowej dotyczącego mieszkańców Gminy Grzmiąca, w odniesieniu do opinii mieszkańców.

Cel ten został zrealizowany w toku weryfikacji zebranego materiału badawczego, który jest podstawą opracowania rekomendacji. Wnioski te posłużą do tworzenia różnego rodzaju programów pomocowych, a w szczególności Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Grzmiąca. Te programy pomocowe mają wskazać kierunki do poprawy sytuacji na terenie gminy, w tym poprawy jakości życia jej mieszkańców.

Diagnoza stanowi punkt wyjścia i jest bazą do prowadzenia poszerzonych badań, a więc pomoże również w stworzeniu strategii rozwiązania problemów.

Dokonując analizy otrzymanego materiału statystycznego można zaryzykować stwierdzenie, że Gmina Grzmiąca boryka się z małym problemem przemocy domowej.

Dokładne oszacowanie skali tego zjawiska jest dość trudne, co wiąże się m.in. z tym, że jest to temat wstydlivy i respondenci często ukrywają występowanie zjawiska przemocy we własnych rodzinach. Osoby doznające przemocy domowej nie przyznają się do tego, co się dzieje za czterema ścianami ich domów racjonalizują, usprawiedliwiają osoby stosujące przemoc, obwiniają siebie.

W celu minimalizowania tych efektów, w badaniu zastosowano pytania dotyczące znajomości przypadków przemocy domowej w najbliższym otoczeniu oraz we własnej rodzinie, osobistych doświadczeń respondentów z przemocą domową – jako osób doznających przemocy domowej.

W związku z powyższym rekomenduje się wprowadzenie następujących działań:

- a) Działania profilaktyczne na terenie gminy Grzmiąca powinny mieć charakter różnorodny i długofalowy. Nie powinny się ograniczać do środowiska szkoły, tj. do nauczycieli czy uczniów, ponieważ efekty jakie wtedy przynoszą są mniejsze.
- b) Istotne jest kontynuowanie prowadzonych w Gminie Grzmiąca działań profilaktycznych i edukacyjnych, które obejmują wszystkie grupy mieszkańców. Planowane działania winny polegać na dostarczaniu przede wszystkim: informacji o możliwych formach poszukiwania pomocy oraz funkcjonujących w tym zakresie instytucjach pomocowych. Kluczową rolę mogą odgrywać instytucje cieszące się zaufaniem wśród mieszkańców takie jak placówki oświatowe, placówki służby zdrowia czy ośrodek pomocy społecznej.
- c) Występowanie przemocy domowej jest zjawiskiem, które dotyka różnych sfer życia i ma szeroki zakres form oraz konsekwencji. Choć często kojarzona jest z fizycznymi czy psychicznymi aktami, to jej spektrum jest dużo szersze i obejmuje również przemoc

ekonomiczną, seksualną, przemoc przez zaniedbanie czy cyberprzemoc. Mieszkańcy Gminy Grzmiąca wskazują, że przemocy dopuszczają się głównie mężczyźni, a przemoc, do której dochodzi występuje z innymi problemami społecznymi, szczególnie z nadużywaniem alkoholu.

d) Występowanie przemocy na terenie gminy Grzmiąca jest wrażliwym zjawiskiem, które wymaga dalszej uwagi i monitorowania, gdyż osoby doświadczające tego zjawiska rzadko decydują się na ujawnienie problemu. Są też osoby, które nie są świadome, że sytuacje do których dochodzi w ich otoczeniu należy zaliczyć do agresji czy przemocy. Ważnym zadaniem jest podjęcie działań edukacyjnych, których celem będzie upowszechnienie wiedzy odnośnie problemu przemocy, w tym form ich występowania oraz sposobów radzenia sobie z tym problemem.

e) W celu wzmocnienia wiedzy mieszkańców Gminy Grzmiąca o instytucjach świadczących pomoc w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, należy skupić się na rozpowszechnieniu informacji na ich temat oraz przedstawić proponowane formy wsparcia. Najłatwiej dostępną i najkorzystniejszą formą edukowania mieszkańców jest wybór różnego rodzaju akcji ulotkowych lub plakatowych oraz kierowanie działań do młodszych mieszkańców gminy w celu kształtowania prawidłowych postaw oraz świadomości względem istniejących zagrożeń społecznych.

f) W badanej gminie oraz w najbliższym otoczeniu funkcjonują instytucje i podmioty pomocowe, które oferują skuteczne formy wsparcia dla osób i rodzin doświadczających przemocy, jednak mieszkańcy powinni mieć świadomość, gdzie i w jaki sposób mogą szukać pomocy. W celu wzmocnienia wiedzy mieszkańców Gminy Grzmiąca o instytucjach pomocowych należy skupić się na rozpowszechnianiu informacji na ich temat oraz przedstawić oferowane przez nie formy wsparcia.

g) Rekomenduje się zwrócenie szczególnej uwagi na wsparcie kadry pracującej w instytucjach pomocowych, szczególnie w zakresie rozwoju ich kompetencji i umiejętności w zakresie nowoczesnych form pomocy pracy z rodzinami borykającymi się np. z problemem uzależnienia od alkoholu, narkotyków czy przemocy domowej. Profesjonalna pomoc będzie w stanie zmniejszyć skutki problemów występujących na poziomie rodziny, jak i społeczności lokalnej.

h) Mając na uwadze, że zarówno osoby doznające przemocy domowej jak i osoby ją stosujące, niechętnie przyznają się do występowania tego problemu w domu, co sprawia, że trudne jest dotarcie z odpowiednią formą pomocy do rodzin borykających się z tym problemem. Najbardziej skuteczną formą pomocy dla osób stosujących przemoc jest przede wszystkim praca nad zmianą zachowań poprzez oddziaływanie społeczne tj. edukację,

poradnictwo, motywowanie do zmiany, naukę radzenia sobie ze stresem, wsparcie psychologa oraz udział w terapii czy programach korekcyjno- edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

i) Z uwagi na istniejące mity i stereotypy społeczne wskazana jest dalsza edukacja na temat aspektów towarzyszących zjawisku przemocy domowej i ich obalaniu.

j) Specjalistycznym wsparciem powinny zostać objęte rodziny borykające się z problemem alkoholowym. Uzależnienie od alkoholu i przemoc domowa to jedno z ważniejszych problemów społecznych. Rodzinom z problemem alkoholowym powinny zostać zaproponowane warsztaty lub spotkania, podczas których mogliby uzyskać wsparcie i wzmocnić swój autorytet wychowawczy pod okiem psychologa. Warto wziąć pod uwagę przeprowadzenie lokalnej kampanii uwrażliwiającej na szkodliwość alkoholu oraz zachęcającej do ograniczania jego nadmiernego spożycia.

k) Rekomenduje się przeprowadzenie warsztatów lub akcji informacyjnych skierowanych do rodziców, miałyby uświadomić różnice pomiędzy przemocą a konfliktem, oraz nauczyć rozpoznawać sygnały świadczące o występowaniu przemocy domowej. Działania edukacyjne mają również zwiększyć poziom wiedzy o konsekwencjach stosowania przemocy wobec dzieci i wzmocniać kompetencje opiekuńczo- wychowawcze.

l) Rekomenduje się przeprowadzenie szkoleń dla rodziców, które obejmowałyby zagadnienia z zakresu: organizacji czasu, podziału obowiązków, skutecznej komunikacji czy rozwoju emocjonalnego dziecka. Efektem tych działań będzie wzmocnienie więzi rodzinnych, a rodzicom pomoże lepiej wypełniać swoje obowiązki czy zrozumieć psychikę dziecka.

m) Rekomenduje się zorganizowanie zajęć dydaktycznych dotyczących kwestii przemocy domowej oraz podjęcia działań profilaktycznych, których celem będzie zwiększenie bezpieczeństwa uczniów na terenie szkoły i w najbliższym jej otoczeniu. Na wzrost bezpieczeństwa może wpłynąć kształtowanie poczucia wspólnoty za grupę dzięki różnym formom zajęć i aktywności integrującej.

n) Wskazane jest przeprowadzenie szkolenia dla nauczycieli i pedagogów w ramach pomocy krzywdzonemu dziecku oraz procedury „Niebieskiej Karty” w placówce oświatowej. Równie ważne jest wsparcie rodziców poprzez przeprowadzanie szkoleń w zakresie wychowanie bez przemocy.

o) Rekomenduje się przeprowadzenie warsztatów dla dzieci i młodzieży w ramach działań przeciwdziałania przemocy, agresji oraz rozwiązywaniu konfliktów rówieśniczych, a także zmotywowaniu do nauki szkolnej.

7. Analiza SWOT

Przeprowadzona diagnoza problemu przemocy domowej umożliwia sporządzenie analizy SWOT jako jednej z najpopularniejszych technik analitycznych, dzięki której można przeanalizować i rozpoznać własne silne i słabe strony (Strengths i Weaknesses), a także istniejące i potencjalne szanse i zagrożenia (Opportunities i Threats) płynące z otoczenia zewnętrznego.

MOCNE STRONY:

- powołanie i funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej;
- zintegrowane działania instytucji tworzących gminny system przeciwdziałania przemocy domowej;
- wypracowanie modelu współpracy interdyscyplinarnej;
- opracowanie i wdrożenie sprawdzonych procedur (Niebieska Karta);
- działalność informacyjna instytucji współpracujących w zakresie przeciwdziałania przemocy;
- zaangażowanie i profesjonalizm kadry tworzącej Zespół Interdyscyplinarny oraz grupy diagnostyczno-pomocowe;
- stabilna i profesjonalna obsługa techniczna Zespołu;
- sprawne i uzasadnione przeprowadzanie interwencji w środowiskach zagrożonych przemocą dzięki znajomości procedur i wzajemnej pomocy policji, pracowników socjalnych, kuratorów sądowych, pedagogów szkolnych oraz służby zdrowia;
- dobre rozeznanie w terenie i lokalnych środowiskach rodzinnych;
- możliwość korzystania ze szkoleń i warsztatów podnoszących kwalifikacje i wzbogacających wiedzę członków Zespołu oraz grup diagnostyczno-pomocowych;
- istniejące zaplecze instytucjonalne: Ośrodek Pomocy Społecznej, Punkt Interwencji Kryzysowej przy PCPR, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych członków ich rodzin w Grzmiącej, Lokalny punkt wsparcia dla osób pokrzywdzonych przestępstwem, Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, Zakłady Opieki Zdrowotnej, w tym Poradnia Leczenia Uzależnień, Powiatowy Ośrodek Wsparcia, Schronisko dla bezdomnych.

SŁABE STRONY:

- brak na terenie gminy miejsc schronienia dla osób doznających przemocy domowej;
- niedostateczne wsparcie dla osób doznających przemocy domowej;
- niedostateczna liczba specjalistów mogących realizować programy terapeutyczne dla osób doznających przemocy domowej i osób stosujących przemoc domową;
- słaba skuteczność wezwań dla osób stosujących przemoc domową;
- słaba realizacja zaleceń i zobowiązań stawianych osobom stosującym przemoc domową;
- trudności w realizacji przepisów dotyczących obowiązku zapraszania osoby doznającej przemocy domowej na posiedzenie grupy lub Zespołu.

SZANSE:

- rozprzestrzenianie się informacji wśród społeczności lokalnej w Gminie Grzmiąca w zakresie działalności Zespołu, czynności podejmowanych wobec osób stosujących przemoc domową i możliwościach uzyskania pomocy przez osoby doznające przemocy domowej;
- zwiększanie wiedzy mieszkańców, nagłaśnianie i rozpowszechnianie zagadnień związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej, organizowanie akcji i programów poświęconych problemowi przemocy;
- możliwość pozyskania funduszy projektowych na rzecz działań ograniczających przemoc domową;
- otwartość społeczności lokalnej na udział w proponowanych akcjach, programach, systemowych formach wsparcia;
- możliwość realizowania projektów socjalnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej;
- możliwość podnoszenia kwalifikacji osób działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

ZAGROŻENIA

- niechęć do współpracy osób doznających przemocy domowej;
- niechęć do współpracy osób stosujących przemoc domową;
- poczucie bezsilności, bezradności wśród osób pracujących na rzecz przeciwdziałania przemocy, a w tym możliwość wypalenia zawodowego wśród pracowników;
- występowanie zjawiska uzależnienia m.in. od alkoholu i substancji psychoaktywnych wpływające na występowanie przemocy domowej;
- zagrożenia dla życia rodzinnego ze strony uzależnień behawioralnych;
- osłabienie autorytetu rodziny i więzi międzypokoleniowych;
- wykorzystywanie procedury NK w konfliktach rodzinnych do spraw rozwodowych i majątkowych.

8. Cele i zadania

8.1 Założenia Programu

Program jest dokumentem opracowanym na podstawie wytycznych Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej. Głównym założeniem jest kompleksowość i interdyscyplinarność działań ujętych w ramy sprawnie funkcjonującego systemu ukierunkowanego na wsparcie i ochronę osób doznających przemocy domowej, edukację i pomoc

w korygowaniu zachowań osób stosujących przemoc domową, edukację kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej oraz szeroko ujętą edukację społeczeństwa.

Przemoc domową należy rozpatrywać z wielu perspektyw, w szczególności psychologicznej, prawnej, ekonomicznej, społecznej i moralnej. Z tego względu przeciwdziałanie przemocy domowej wymaga wieloaspektowego, systemowego podejścia z zaangażowaniem wszystkich podmiotów zajmujących się bezpośrednio czy też pośrednio tym problemem. Żadna pojedyncza instytucja nie jest w stanie skutecznie rozwiązywać problem przemocy domowej.

W Programie określono cztery podstawowe obszary zawierające kierunki działań oraz sprecyzowano oddziaływania wobec różnych grup odbiorców:

- **profilaktyka:** obszar kierowany do ogółu społeczeństwa, w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą domową;
- **ochrona i pomoc osobom doznającym przemocy domowej:** obszar kierowany do osób doznających przemocy domowej (w tym do kobiet, mężczyzn, dzieci, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób z niepełnosprawnością lub osób niesamodzielnych);
- **ochrona i pomoc osobom stosującym przemoc domową:** obszar kierowany do osób stosujących przemoc domową, jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się pracą z tymi osobami;
- **podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej:** obszar kierowany do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

8.2 CEL GŁÓWNY: Zwiększenie skuteczności działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej oraz zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Grzmiąca.

8.3 CELE SZCZEGÓŁOWE

Obszar 1: Profilaktyka i edukacja społeczna w zakresie zjawiska przemocy domowej.

Cel: Diagnoza i analiza zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Grzmiąca.

Kierunki działania:

1. Analiza Niebieskich Kart wpływających do Zespołu Interdyscyplinarnego.
2. Prowadzenie statystyk w zakresie zjawiska przemocy domowej przez wszystkie instytucje zgodnie z wymaganiami resortowymi wynikającymi z Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

Termin realizacji:

- Działania ciągłe na lata 2025-2029

Realizatorzy:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej;
- Ośrodek Pomocy Społecznej;
- Komenda Powiatowa Policji;
- Sąd Rejonowy;
- Prokuratura Rejonowa.

Wskaźniki:

- liczba rodzin objętych procedurą Niebieskie Karty;
- struktura rodzin objętych procedurą Niebieskie Karty;
- liczba grup / liczba posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych;
- coroczne sprawozdanie z realizacji Programu.

Cel: Udział w kampaniach społecznych mających na celu zmianę świadomości społecznej w postrzeganiu problemu przemocy.

Kierunki działania:

1. Przygotowanie i udostępnianie materiałów o charakterze informacyjnym i edukacyjnym plakatów, ulotek, broszur opisujących mechanizmy przemocy oraz promujących metody wychowawcze bez udziału przemocy.
2. Ułatwienie dostępu do podstawowych informacji z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.
3. Publikowanie na stronie internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Grzmiącej informacji o lokalnym systemie pomocy i wsparcia osób uwikłanych w zjawisko przemocy domowej.

Termin realizacji:

- Działania ciągłe na lata 2025-2029

Realizatorzy:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

Wskaźniki:

- liczba rozpropagowanych plakatów, ulotek, broszur - liczba lokalnych akcji, kampanii.

Cel: Prowadzenie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz agresji rówieśniczej na terenie szkół wszystkich szczebli.

Działania:

1. Zapoznavanie rodziców z dostępnymi formami pomocy z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej podczas spotkań.

2. Prowadzenie poradnictwa indywidualnego dla rodziców w zakresie wzmacniania kompetencji rodzicielskich, korygowanie postaw wychowawczych, promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy.

3. Prowadzenie zajęć dla uczniów w zakresie przeciwdziałania przemocy rówieśniczej.

Termin realizacji:

- Działania ciągłe na lata 2025-2029

Realizatorzy:

- placówki oświatowe;

Wskaźniki:

- liczba spotkań z rodzicami;
- liczba rodziców objętych pomocą indywidualną;
- liczba przeprowadzonych zajęć dla uczniów;
- liczba uczniów uczestniczących w tych zajęciach.

Obszar 2: Zintensyfikowanie działań w zakresie ochrony i udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej.

Cel: Udzielanie profesjonalnej pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej.

Kierunki działania:

1. Poradnictwo socjalne, psychologiczne, pedagogiczne, medyczne, prawne.
2. Praca socjalna.
3. Wsparcie materialne.
4. Realizacja procedury Niebieskie Karty.
5. Pomoc psychologiczna i terapeutyczna dla osób doznających przemocy domowej.
6. Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
7. Zapewnienie bezpieczeństwa osobom doznającym przemocy domowej poprzez kierowanie do specjalistycznych ośrodków wsparcia.
8. Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej pomocy, świadczonej przez punkty konsultacyjne.
9. Monitorowanie pomocy udzielanej osobom doznającym przemocy domowej.

Termin realizacji:

- Działania ciągłe na lata 2025-2029

Realizatorzy:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie;

- Komenda Powiatowa Policji;
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej;
- placówki oświatowe;
- placówki służby zdrowia.

Wskaźniki:

- liczba osób objętych poradnictwem;
- liczba udzielonych porad;
- liczba osób objętych pomocą finansową;
- liczba rodzin objętych pracą socjalną;
- liczba osób korzystających z terapii indywidualnej / grupowej;
- liczba zakończonych procedur z powodu ustania przemocy;
- liczba osób skierowanych do specjalistycznych ośrodków wsparcia;
- liczba dzieci odebranych z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą domową.

Cel: Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy przez osoby doznające przemocy domowej.

Kierunki działania:

1. Umieszczenie zaktualizowanego informatora przekazanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki dla osób doznających przemocy, zawierającego praktyczne wskazówki dotyczące możliwości uzyskania pomocy i wsparcia, na stronie internetowej Gminy Grzmiąca oraz Ośrodka Pomocy Społecznej.

Termin realizacji:

- Działania ciągłe na lata 2025-2029

Realizatorzy:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grzmiącej.

Wskaźniki:

- liczba materiałów informacyjnych

Obszar 3: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową

Cel: Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową.

Kierunki działania:

1. Podejmowanie działań wobec osób podejrzanych o stosowanie przemocy domowej w ramach procedury Niebieskie Karty.
2. Informowanie o konsekwencjach stosowania przemocy, o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii dla osób stosujących przemoc domową.

3. Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku w zakresie realizacji Programów Korekcyjno-Edukacyjnego / Psychologiczno-Terapeutycznego dla Osób Stosujących Przemoc Domową – kierowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach.
4. Zgłaszanie osób podejrzanych o stosowanie przemocy domowej i nadużywających alkoholu do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
5. Składanie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia o którym mowa w art. 66c Kodeks wykroczeń.
6. Realizowanie programów wspierających dla osób stosujących przemoc domową zmierzających do utrwalenia i wzmocnienia zmian zapoczątkowanych programami korekcyjno-edukacyjnymi dla osób stosujących przemoc domową lub psychologicznoterapeutycznymi dla osób stosujących przemoc domową.

Termin realizacji:

- Działania ciągłe na lata 2025-2029

Realizatorzy:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej;
- Ośrodek Pomocy Społecznej;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie;
- Komenda Powiatowa Policji;
- Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- placówki służby zdrowia.

Wskaźniki:

- liczba osób skierowanych do udziału w Programach Korekcyjno-Edukacyjnych Psychologiczno-Terapeutycznych dla Osób Stosujących Przemoc Domową;
- liczba osób, które ukończyły Program Korekcyjno-Edukacyjny/Psychologiczno-Terapeutyczny dla Osób Stosujących Przemoc Domową;
- liczba sporządzonych formularzy - Niebieska Karta Część D;
- liczba zakończonych procedur z powodu ustania przemocy;
- liczba wniosków o spowodowanie leczenia odwykowego skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywanie Problemów Alkoholowych;
- liczba zawiadomień o popełnieniu wykroczenia.

Cel: Izolowanie osób stosujących przemoc domową od osób doznających przemocy domowej.

Kierunki działania:

1. Zatrzymanie osób stosujących przemoc domową w związku z popełnieniem przestępstwa znęcania się nad rodziną.
2. Wydanie przez funkcjonariuszy policji nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia wobec osoby stosującej przemoc domową.
3. Stosowanie przez prokuratora oraz występowanie do sądu o zastosowanie wobec osoby stosującej przemoc domową środków zapobiegawczych, takich jak: dozór policji, zakaz kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej, zakaz zbliżania się do niej na ściśle określoną odległość, nakaz opuszczenia wspólnie zajmowanego lokalu, tymczasowe aresztowanie.

Termin realizacji:

- Działania ciągłe na lata 2025-2029

Realizatorzy:

- Prokuratura Rejonowa;
- Komenda Powiatowa Policji;
- Sąd Rejonowy;

Wskaźniki:

- liczba zatrzymań osób stosujących przemoc domową w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa znęcania się;
- liczba zastosowanych przez funkcjonariuszy policji nakazów opuszczenia mieszkania oraz zakazów zbliżania się do osób doznających przemocy domowej;
- liczba zastosowanych przez prokuratora środków zapobiegawczych.

Obszar 4: Profesjonalizacja działań w obszarze profilaktyki, interwencji i pomocy rodzinie z problemem przemocy domowej.

Cel: Podnoszenie kompetencji przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc.

Kierunki działania:

1. Szkolenia resortowe;
2. Szkolenia interdyscyplinarne.

Termin realizacji:

- Działania ciągłe na lata 2025-2029

Realizatorzy:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grzmiącej;
- Komenda Powiatowa Policji.

Wskaźniki:

- liczba szkoleń dotyczących przemocy domowej – dla służb danego resortu;
- liczba szkoleń Zespołu Interdyscyplinarnego;
- liczba osób biorących udział w szkoleniach.

Cel: Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doświadczającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc domową.

Kierunki działania:

1. Superwizje;
2. Coaching;
3. Doradztwo;
4. Grupy wsparcia.

Termin realizacji:

- Działania ciągłe na lata 2025-2029

Realizatorzy:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grzmiącej;

Wskaźniki:

- liczba szkoleń dotyczących przemocy domowej – dla służb danego resortu;
- liczba szkoleń Zespołu Interdyscyplinarnego;
- liczba osób biorących udział w szkoleniach.

Cel: Doskonalenie strategii współpracy służb i instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Działania:

1. Organizowanie spotkań i prac Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej;
2. Doskonalenie interdyscyplinarnej formuły pracy.
3. Wymiana informacji i doświadczeń między podmiotami realizującymi procedurę „Niebieskie Karty”

Termin realizacji:

- Działania ciągłe na lata 2025-2029

Realizatorzy:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grzmiącej;
- Komenda Powiatowa Policji;
- Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej;
- placówki oświatowe;

- placówki służby zdrowia.

Wskaźniki:

- liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej;
- liczba podmiotów współpracujących.

8.4. Przewidywane efekty realizacji programu.

- usprawnienie systemu pomocy rodzinom doznającym przemocy domowej;
- zbudowanie zintegrowanego systemu działań;
- udzielenie kompleksowej i profesjonalnej pomocy osobom doznającym przemocy domowej;
- Wzrost świadomości społeczności lokalnej i zmiana postaw społecznych wobec problemu przemocy domowej;
- niwelowanie skutków przemocy w codziennym funkcjonowaniu osób i rodzin.

9. Podmioty instytucjonalne i zasoby ludzkie oraz działania przewidziane w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025-2029.

Wszystkie instytucje i placówki powinny ściśle ze sobą współpracować tworząc tym samym efektywny system profesjonalnego wsparcia dla osób doznających przemocy domowej. Kooperacja oraz interdyscyplinarny charakter podejmowanych działań powinny również stawiać sobie za jeden z celów trwałą korektę zachowań o charakterze przemocowym osób stosujących przemoc domową.

Zespół Interdyscyplinarny w Grzmiącej	ul. 1 Maja 7 78-450 Grzmiąca	94 37 36 878 604 506 794
Komenda Powiatowa Policji w Szczecinku	ul. Połna 25, 78-400 Szczecinek	94 37 53 511
Komisariat w Barwicach	ul. Zwycięzców 22 78-460 Barwice	94 37 53491 695 876 553
Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grzmiącej	ul. Kolejowa 2 78-450 Grzmiąca	94 37 36 810
Punkt Konsultacyjny w Grzmiącej	ul. 1 Maja 7 78-450 Grzmiąca	94 37 36 878
Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Szczecinku	ul. Wiatraczna 1 78-400 Szczecinek	94 37 43 722 512 350 752
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku	ul. Wiatraczna 1 78-400 Szczecinek	730 304 035 94 71 37 111
Lokalny Punkt Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Prześiępstwem w Szczecinku	ul. 3 Maja 1a 78-400 Szczecinek	518532389
„PATRONKA” Sp. z o.o.	ul. Lelewela 11 ul. Klasztorna 11 78-400 Szczecinek	94 37 40 106 94 37 21 435
Sąd Rejonowy w Szczecinku Zespół Kuratorów Rodzinnych	ul. Bohaterów Warszawy 42 78-400 Szczecinek	94 37 30 830
Prokuratura Rejonowa	ul. Mickiewicza 16 78-400 Szczecinek	94 37 43 088

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grzmiącej	ul. 1 Maja 7 78-450 Grzmiąca	94 37 36 878 604 506 794
--	---------------------------------	-----------------------------

10. Źródła finansowania Programu

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Grzmiąca będą środki własne budżetu gminy. Ponadto zakłada się możliwość finansowania programu z dotacji uzyskanych z budżetu państwa oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł np. funduszy unijnych.

11. Sprawozdawczość

Wójt Gminy Grzmiąca sprawuje bezpośredni nadzór nad realizacją systemu i podejmuje niezbędne działania zmierzające do osiągnięcia celów wyznaczonych w Programie. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grzmiącej do dnia 31 marca każdego roku przedłoży Radzie Gminy Grzmiąca sprawozdanie z realizacji Programu.

12. Monitorowanie działań Programu

Monitoring Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025-2029 będzie opierał się przede wszystkim na gromadzeniu i analizowaniu informacji. Będzie prowadzony na podstawie oceny poziomu realizacji poszczególnych zadań Programu w celu stwierdzenia czy osiąga on założone cele. Niezbędne dane będą uzyskiwane od podmiotów zaangażowanych w realizację jego założeń i gromadzone przez Ośrodek Pomocy Społecznej. Rezultatem prowadzonego monitoringu będzie sprawozdanie roczne przygotowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej przy współpracy z podmiotami zaangażowanymi w realizację Programu pierwszym kwartale kolejnego roku.